

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.11.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Банкеръ Weekly](#)

✓ **Общините стават предприемачи**

За да се построи завод е необходим терен. И хора, които да дадат живот на машините в цеховете му. Това са сред водещите причини големите градове - София, Пловдив, Русе, Бургас, да са предпочитани от инвеститорите за реализация на техните проекти.

Всеки един град обаче има и своите ограничения откъм споменатите основни ресурси - терени в регулация и квалифицирани кадри, за развитие на производствени предприятия. Това се вижда, например, в индустриалната столица Пловдив, около която се оформиха "Икономическа зона Тракия" и дъщерните ѝ зони в Раковски и Куклен. В града под тепетата вече няма достатъчно работна ръка и за да се развият по-нататък започнати проекти, се привличат работници от съседните по-малки градове и села. Но струпването на фирми и на производства на едно място създава и други трудности - започват да не достигат жилищата за живеене, те намаляват, а наемите растат, не достигат училища, болници, увеличава се броят на автомобилите и множество произтичащи от това проблеми.

През седмицата председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев прогнозира, че в следващите пет години на пазара на труда у нас няма да достигат 500 хиляди работници. Недостигът на кадри ще бъде и причината чуждестранните инвеститори да нямат възможност да разширяват бизнеса си в страната. Според Васил Велев само в областта на автомобилостроенето ще се търсят 45 хиляди работници.

Това е причината да се очертае и една нова тенденция. Търсят се терени за индустриални имоти, но вече в райони с налична работна ръка. Това отбелязва Симеон Митев, собственик на "БГ СКЛАД", след проведената в София Международна конференция на индустриални имоти. Основната тема на дискусиата на форума е фокусирана около възможните зони за инвестиция.

Инвеститорите в индустриални и логистични площи вече поглеждат и към Северна България, каза заместник-министърът на икономиката Лъчезар Борисов по време на събитието. Той посочи като пример инвестицията на германската компания Leoni в размер на 36 млн. евро в завод в Плевен, който ще предложи 2000 работни места. Прогнозите са, че ще расте и интересът към градовете, разположени покрай строящата се АМ "Хемус". Инвеститорите вече поглеждат и се насочват и към райони като Ловеч, Сливен, Перник, Видин, Лом. Те са по-малки от гледна точка на броя на населението им и в тази връзка интерес представлява предложението на консултанта Валери Андреев, бивш шеф на държавната компания "Индустриални зони". Според него добре е Министерството на икономиката да работи и за откриването на малки индустриални зони, в които да бъдат привлечени по няколко компании. Те могат да са специализирани в определени сектори и така да се използват кадрите в тези градове, които се подготвят от средните и висши училища.

Инвеститорите вече търсят изградени съоръжения и предпочитат да реализират своите производства в съществуващи вече индустриалните зони. С изграждането и разширяването на такива обекти Министерството на икономиката следва стратегията си за оформяне на гръбнака на инфраструктурата, за да се улеснят инвеститорите. Вече е стартиран проектът в Кърджали за изграждане на икономическа микрizona от съвременен тип. Една от най-големите фирми в този регион е турската "Теклас България". Присъствието ѝ тук пък привлича шестима нови инвеститори от съседната страна в държавната индустриална зона на Кърджали. Фирмите са с модерни производства, които са свързани с продукцията на "Теклас". Те ще изградят своите мощности в държавната индустриална зона край старото летище по пътя за Момчилград и ще имат лесна комуникация с фабриките на "Теклас България". Френски инвеститор в сферата на авиацията също е проявил интерес към терените на бъдещата индустриална зона на Кърджали в района на летището. Тя се занимава с преоборудване на самолети. Това е втората фирма, която проявява инвеститорски интерес към бъдещата промишлена зона, преди още тя да бъде изградена. Очаква се изграждането на промишлената зона да завърши до две години.

Инвеститорите обикновено търсят стратегическа локация, инфраструктура и наличие на кадри. В тази връзка крайдунавските региони - Русе и Видин, разкриват значителни възможности заради директната си връзка с Европа чрез речния транспорт. Заради засилен инвеститорски интерес беше изцяло свален статутът на свободна търговска зона във Видин, така че да има възможност да се продават терени.

Интересът към Варна и Бургас се дължи на наличието на пристанищна инфраструктура и морски транспорт. Проект в самолетостроенето се развива вече в регионът на Бургас, а германска фирма за електробуси проучва региона на Варна. Напоследък наблюдаваме интерес и към зоната в Свиленград - основно от турски компании.

България и регионът, като цяло са на инвестиционната карта и няма как да бъдат заобиколени. Ролята на всички нас е определяща, защото много от компаниите и от инвеститорите, които се съсредоточават в момента към нашата страна, очакват бързо навлизане на пазарите. Затова ние трябва да сме подготвени и да осигурим добри брокери, строители,

индустриалните и логистични зони. Това каза икономическият заместник-министър Лъчезар Борисов, като допълни, че страните от региона не трябва да бъдат конкуренти, а да си сътрудничат и да търсят начини да се допълват, да се търси синергия, така че целият регион да се развива добре.

Примери за това има. Например, германската фирма Leoni, която започва строеж на завод за автокомпоненти в Плевен. Тя има такава фабрика и в Румъния, която приема хора от българския град, които ще трупат опит в съседната страна, а когато предприятието в Плевен е готово, ще се върнат и ще започнат работа в него. Те ще заемат мениджърски позиции и ще предават опита си на новите служители.

През последните години България се утвърждава като една от най-конкурентните инвестиционни дестинации в Югоизточна Европа с утвърден имидж и добри условия за развиване на бизнес и инвестиции. Благодарение на добрите си конкурентни предимства и наличните инвестиционни стимули страната ни успя да привлече значителен брой и големи по обем проекти в сферата на електрониката, автомобилостроенето (производство на автомобилни части), машиностроенето, информационните технологии и аутсорсинга, логистиката.

В последните години се наблюдава нова тенденция - икономическият растеж да се движи от инвестициите, а не само от потреблението и износа, коментираха от Министерството на икономиката. През тази година се очаква реален растеж от 8.9% на инвестициите в структурата на БВП, като надеждата е тази тенденция да се задълбочи и през 2019 г., когато ръстът трябва да достигне 9.5%, отбелязва заместник-министър Лъчезар Борисов. Той допълни, че инвестициите за придобиване на дълготрайни материални активи през миналата година са били над 17 млрд. лв., като парите само от мажоритарно чуждестранни компании са в размер на 4.35 млрд. лв., което спрямо 2016 г. е с 9.55% повече.

Това пък дава основание да смятаме, че през следващите години се очаква пренасочване на инвестициите от жилищните и офисните площи към индустриални и логистични проекти, каза още Борисов. Операциите с недвижими имоти са нараснали със 7.4% през миналата година и със 7.2% през първото полугодие на тази година.

Числата от статистиката също подкрепят тези изводи. През тази година по Закона за насърчаване на инвестициите в областта на индустриалното строителство - изграждане на складови площи, са издадени 12 сертификата от общо 17 за периода. Общият размер на вложенията по проектите е 686 млн. лв., а предвидената заетост - 1052 нови работни места. Обнадеждаващи са и показателите на пазара на индустриални имоти. Те бележат положителна тенденция на развитие през последните години. Така например ръстът на годишна база на издадените разрешения за строеж на индустриални имоти през миналата година е 15.9%, а за първо полугодие на 2018-а е отчетен 26% ръст на броя на разрешителните. Най-много строителни разрешения за първо полугодие за строителство на индустриални имоти са издадени в област Пловдив, Стара Загора, Благоевград, Варна и София.

От друга страна, основание за повече бизнес и индустриални инвестиции дава и прогнозата за ръст на фирменото кредитиране. Очаква се то да нараства през следващите четири години, като започне от 6.3% в края на тази година и достигне 7.8% през 2021-а.

По думите на Михаела Лашова от Collers в индустриалния и логистичния сегмент незаетите площи са едва 2 на сто. Според нея причината е малкият дял, едва 20%, на спекулативните проекти. Развитието на онлайн търговията обаче ще стимулира още повече търсенето и инвестициите в логистични площи в близко бъдеще.

[Клуб Z](#)

✓ "Демократична България" написа промени за цените на горивата

Коалицията чака да види "има ли поне един депутат", който иска конкуренция на пазара

Предложения как да се поправят гласувани от ГЕРБ и БСП закони, за да се регулира естествено, а не лобистки цената на горивата, внесоха лидерите на "Демократична България" Атанас Атанасов, Христо Иванов и Владислав Панев в Народното събрание.

Формацията няма право на законодателна инициатива, тъй като не е парламентарно представена, но предложенията могат да бъдат припознати или не от народни представители от други парламентарни групи.

Основните предложения са да отпаднат текстове от т.нар. Закон за горивата, приети през лятото, както и да бъдат променени законите за ДДС и за акцизите и данъчните складове.

"Предлагаме народните представители да изменят няколко действащи закона и на първо място да отменят този прословут картелен закон за горивата, който беше приет с пълно единодушие през лятото и с който на практика ликвидира конкуренцията в търговията с горива и по този начин създадоха тази коалиция, която наричаме коалиция "Лукойл", заяви Атанас Атанасов, председател на ДСБ и съпредседател на коалицията.

Става дума за новия Закон за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. В управляващата коалиция първоначално гръмна скандал, предизвикан от вицепремиера Валери Симеонов, че законът е лобистки. Имаше и протести на малки собственици на бензиностанции, а в хода да дискусиата стана ясно, че текстовете всъщност са предложени от петролната асоциация. Имаше призови към президента Румен Радев да наложи вето, но той не го направи.

„Приетият закон ограничава пазара на горива само до големите търговци и предоставя явни възможности за осъществяване на репресивни мерки спрямо останалите (основно малки предприятия)“, се казваше в становище на АИКБ.

Бившият депутат от десницата Мартин Димитров обясни, че "Демократична България" иска да види дали има поне един народен представител, който да поиска по-голяма конкуренция на пазара на горива. И обясни, че това може да стане, като се увеличи достъпът до акцизните складове, защото в момента една компания притежава 80 на сто от данъчно акцизните складове и това, разбира се, е "Лукойл".

От извънпарламентарната опозиция предлагат и промяна в Закона за ДДС - да отпадне въведеното през 2016 г. изискване за лица, които търгуват с течни горива и които не са лицензирани складодържатели, да предоставят свръхобезпечение за една година напред в размера на евентуално дължимия сбор от ДДС.

"Последното противоречи на принципа на данъчния неутралитет и на общественото право и се явява квази двойно данъчно облагане на тези лица, тъй като всеки месец, наред с блокираните им оборотни средства за обезпечението, те ще внасят и дължимия ДДС за същия данъчен период", пише в мотивите към предложенията на "Демократична България".

Оттам припомнят, че за последното вече е в ход и процедура за нарушение срещу България от Европейската комисия.

"Законопроектът се очаква да има траен положителен ефект върху крайните цени на пазара на горива, които да се формират много по-прозрачно, при силна конкуренция от много участници на пазара, което неминуемо води до намаляване на търговските надценки на големите участници на пазара, а оттам – до по-ниски цени за крайните потребители и бизнеса", смятат още от коалицията.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Банкеръ Daily](#)

✓ Пазарът на труда удари таван

Публикуваните през миналата седмица данни на НСИ потвърждават опасенията за забавяне на експанзията на пазара на труда през 2018 г. След неவிждания от годините преди кризата ръст на работните места със 154 хиляди през третото тримесечие на 2017 г., регистрираният от статистиката спад на годишна база през третото тримесечие на 2018 г. беше в известна степен очакван. Въпреки че това е всъщност второ поредно тримесечие на намаляване на броя на заетите на годишна база, заетостта продължава да нараства заради изпреварващия спад на населението. Коефициентът на заетост на лицата на възраст 15-64 години достига нов рекорд от 68,8%, но забавянето на икономиката и по-внимателният преглед на данните за пазара на труда, подсказват, че този рекорд може и да е последен за настоящия икономически цикъл:

Особено притеснителни са данните за младежите, където спадът на броя на заетите е съпътствен и от спад на заетостта, като това важи и за двете наблюдавани групи (15-25 и 15-29 години). Демографските императиви на пазара на труда се виждат и по друга линия – единствената възрастова група, при която броят на заетите всъщност се увеличава спрямо предходната година е тази на 55-64 годишните.

Близо една трета от областите в страната са регистрирали рекордна заетост през някое от тримесечията на 2018 г., като между тях освен големи области като столицата и Бургас, се нареждат и по-малки такива като Търговище и Силистра. В същото време за периода юли-септември 2018 г. спад на годишна база в коефициента на заетост на населението на възраст 15-64 г. се наблюдава в 13 от 28-те области в страната, като най-значителен е той в Добрич (-10 пр. п.), Монтана (-7 пр. п.) и Ямбол (- 6 пр. п.).

Средната заплата за третото тримесечие на 2018 г. достига 1 117 лв., което представлява ръст от 7,7% на годишна база. Въпреки че темпът на нарастване остава относително добър, забавянето спрямо 2017 г. е чувствително, особено предвид продължаващия ръст на инфлацията, която от юли насам е над 3,5% на годишна база.

На секторно ниво прави впечатление продължаващата положителна тенденция при заплатите в преработващата промишленост – те нарастват по-бързо от средната заплата за страната в 16 от последните 18 тримесечия в унисон с променящата се структура на заетите в сектора. Така докато през 2012 г. средната заплата в преработващата промишленост беше 81% от средната за страната, последните данни показват значително по-високо ниво от 91%.

Източник: НСИ, изчисления на ИПИ

Дългосрочната тенденция за увеличаване на броя на наетите в дейности с по-висока добавена стойност като автомобилпроизводството и това на електрическите съоръжения, съпътствана със спад в текстилния сектор, бута заплатите нагоре, но в същото време повишава и изискванията към квалификацията на наетите лица. На обратния полюс се намират наетите в търговията, където за трето поредно тримесечие ръст на заплатите на годишна база на практика липсва.

Всички тези данни потвърждават, че 2018 г. е чувствително по-слаба за пазара на труда от 2017 г. Положителни тенденции продължават да са налице, но наблюдаваното забавяне в българската и европейската икономики ще поставят под натиск по-нататъшната експанзия. Рекордно ниската безработица (5% през третото тримесечие на 2018 г.) предполага нов подход към адресирането на съществуващите проблеми с недостига на труд и уменията на работната сила – подход, който за съжаление не се вижда в Бюджет 2019.

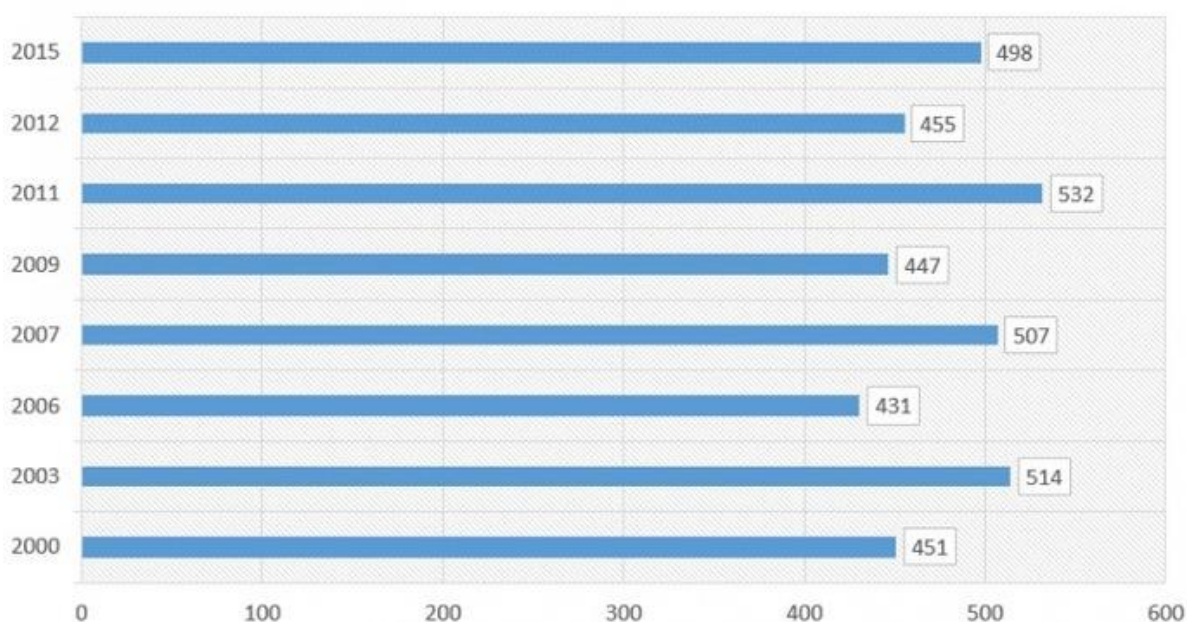
Дори напротив – инертните политики по заетостта, които продължават да залагат на субсидираната заетост вместо на повишаването на квалификацията на работната сила, означават, че текущите пречки пред по-нататъшна експанзия ще продължат да бъдат същите и занапред. На фона на намаляването на заетостта сред младежите, потвърдения в средносрочната бюджетна прогноза курс към сляпо вдигане на минималната работна заплата през следващите три години също не изглежда като особено добра идея.

✓ Проблеми в образованието ограничават развитието на човешкия капитал в България

Цели две години и половина от училищното образование в България нямат никакъв ефект – това е основният, и най-плашещ извод от профила на страната в пилотното издание на Индекса на човешки капитал на Световната банка. Въпреки че като цяло индексът представя по-скоро положителен поглед към България, изводите му за пореден път потвърждават нуждата от реформиране на образователната система и нагаждането ѝ към съвременните условия на пазара на труда.

В най-общ план Индексът на човешки капитал (Human capital index, HCI) си поставя за цел да установи какъв човешки капитал се очаква да натрупа родено днес дете до 18-тата си годишнина, предвид настоящите условия на здравната и образователната система. Резултатът е очакваната продуктивност като дял от възможно най-високото равнище на училищно образование и най-доброто здраве по скалата от 0 до 1.

Хармонизирана оценка на България, точки

Източник: Световна Банка, PISA, PIRLS, TIMSS

Общата оценка на НСИ за България е 0,68 – 0,71 за момчетата и 0,65 за момчетата, най-вече благодарение на по-доброто представяне на момчетата на сравнителните тестове (тук са ползвани PISA, PIRLS и TIMMS). Резултатът на страната е сравним с този на околните – Гърция, Румъния и Турция като всички попадат във втория квартал на индекса. По-голямата част от Източна Европа и цялата Западна обаче попадат в първия квартал с най-добрия потенциален човешки капитал в света. Очаквано на водещите места в индекса се нареждат източноазиатски държави – Сингапур (0,88), Япония (0,84) и Южна Корея (0,84), а на дъното – такива от субсахарска Африка – Чад (0,29), Южен Судан (0,3) и Либерия (0,32), а средната за света стойност е 0,57.

От гледна точка на здравния компонент на индекса България се класира относително добре – вероятността родено днес дете да оцелее до петата си годишнина е оценено с 0,99/1 и за двата пола, а вероятността 15-годишен да оцелее до 60-тата си годишна – с 0,92 за момчетата и 0,82 за момчетата.

Причината за по-задната позиция на България спрямо повечето европейски държави е образователният компонент. Индексът допуска, че в най-добрия случай 18-годишните могат да прекарват в образование 14 години от живота си. Въз основа на данни за степента на записване и отпадането от училище Световната банка очаква, че момчетата прекарват

средно по 12,9 години в системата на образованието, момчетата – 13 години. Индексът обаче опитва да оцени и качеството на полученото от тях образование като хармонизира резултатите от международни проучвания на постиженията на учениците (а именно трите най-големи и популярни проучвания – PIRLS, PISA, TIMSS) и стандартизира общия им резултат на една скала. България постига среден за страната резултат от 498 (от максимално възможните 625 точки и минималните 300) като, резултатът, съвсем очаквано, е малко по-висок за момчетата (506 точки), отколкото за момчетата (490).

На база на горните два индикатора за състоянието на образователните системи (свързани с продължителността и качеството), Световната банка изгражда собствен, който представя ефективното време, прекарано в образование (learning-adjusted years of school). Той намалява реалното време в училище, отчитайки разликата в скалата на постиженията на учениците, като допускането тук е, че максимално употребените за учене години биха довели и до максимален резултат в международните проучвания на постиженията на учениците. Според този подход към 2018 г. ефективните години образование в България са средно 10,3 за всички ученици (от общо 12,9), като момчетата имат лек превес пред момчетата, с 0,2 години.

Индексът включва и динамичен елемент, но само на хармонизирания резултат на постиженията на учениците за годините, в които се провеждат сравнителни изследвания. Графиката представя резултатите на България от 2000 г. насам.

Не може да се говори за консистентно подобряване или влошаване на резултатите на България. В най-добрия случай те остават постоянни. Резултатът на България за пореден път подчертава значителните проблеми с качеството на училищното образование – въпреки че образователната система се справя все по-добре с обхващането на максимално много деца и със задържането им в училище, засега постиженията, реалните знания и умения, които учениците придобиват в хода на училищното си образование като че ли остават на заден план.

[Агенция Монитор](#)

✓ Започва седмицата на професионалните умения

Седмицата на професионалните умения започва днес с различни инициативи в цялата страна. Основните събитията през тези дни ще бъдат инициативите „Дни на отворени врати“, а акцент са възможностите за младите хора за обучение и кариера, които дава професионалното образование.

До 25-и ноември ще бъдат организирани открити уроци, демонстрации, срещи на известни възпитаници на професионалните гимназии с ученици, състезания по професии с участието на ученици, родители и представители на бизнеса.

Осем професионални гимназии и 5 средни училища с професионално обучение се включват в инициативата „Ден на отворените врати“ само в област Враца. Те ще отворят учебните си работилници през цялата седмица, за да предоставят възможност на учениците от V до VII клас да получат реална информация за изучаваните професии и да изпробват уменията си в учебните работилници.

Професионалната гимназия по лека промишленост, екология и химични технологии от Ямбол ще участва в Специализирано международно изложение „Текс Тейлър Експо 2018“ в Пловдив със щанд „Лека промишленост“. В дефиле „Пространство за идеи“ ученици от специалност „Фризьорство“ ще покажат изработени от тях прически, а учениците от професия „Лаборант“ ще демонстрират „Предизвикателства в химичната лаборатория“.

Във Варна в кораборемонтен завод „Одесос“ ще се популяризират защитени специалности – „Електрообзавеждане на кораби“, „Корабни машини и механизми“, и специалностите, за които се очаква недостиг – „Ремонт на кораби“ и „Корабостроене“.

В област Монтана са организирани състезания „Млад фермер“ и за майсторско управление на автомобил и безгрешно решаване на листовки.

По време на инициативата „Ние се учим от най-добрите“ ученици от професионалните паралелки „Готвач“ и „Хлебар-сладкар“ в ПГ „Димитър Маринов“ и ученици от VII клас от основните училища в община Вълчедръм ще се срещнат с известен готвач и ще готвят заедно с него.

В Габрово съвместно с бизнеса ще бъдат показани възможностите за реализация в резултат на дуално обучение по специалностите „Мехатроника“ и „Автотранспортна техника“ в ПТГ „Д-р Н.Василиади“.

За всички инициативи има информация на страниците на професионалните гимназии, в Регионалните управления на образоването и на фирмите-партньори.

✓ Дефицитът на шофьори реже 2,2 млрд. лв. от икономиката

Тираджиите заплашват с протести заради екотакса

Близо 2,2 млрд. лв. се очаква да загуби българската икономика през идната 2019 г. заради недостига на шофьори на ТИР-ове. Това сочат данните от социологическо проучване, изготвено по поръчка на Съюза на международните превозвачи. Загубите се равняват на около 2% от БВП на страната. Въпреки че заплатите на шофьорите у нас са над 2 хиляди евро, няма желаещи за международни курсове. В резултат на това заради липсата на работна ръка в момента 15% от лицензираните камиони стоят без курсове.

„Трябва да вкараме поне 2-3 хиляди шофьори“, изтъква Йордан Арабаджиев, председател на Съюза на международните превозвачи в България, в ефира на БНТ. Според него частично решение на проблема може да се очаква с подписването на двустранната спогодба между България и Украйна. Чрез нея у нас ще може по-лесно да се наемат на работа бесарабски българи. „Много е важна тази спогодба за нас. Тя е важна за всички превозвачи, за всички хотелиери, за всички строителни фирми“, коментира Ангел Попов, зам.-министър на транспорта.

В понеделник се очаква решението на ВАС по жалбата на превозвачите срещу събирането на продуктова екотакса за камионите. Ако налогът не отпадне, от бранша не изключват и протести. По изчисления на браншовите сдружения в

сектора тя ще доведе до над 12 млн. лв. икономически необосновани разходи за компаниите. Продуктовата такса за камионите и автобусите бе въведена на 16 юли 2018 г. чрез промяна на наредба на МОСВ, като за нов автомобил за превоз над 3,5 тона и автобуси за превоз на повече от 8 пътници се заплаща 938 лв., а за втора употреба - 2325 лв. По този повод Йордан Арабаджиев съобщи за „Монитор“, че ще очакват утрешното решение на Върховния административен съд и след това ще обмислят своите действия.

Общото събрание на съюза излезе и с декларация за спиране на т. нар. пакет за мобилност, според който шофьорите от източноевропейските страни трябва да получават командировъчни като колегите си от Западна Европа, а задължителната 45-часова почивка на седмица да е в хотел. Според българския бизнес това е равностойно на фалит.

Вестник "Сега"

✓ Фирмите ще трябва да декларират в аванс всеки превоз на жито, олио и месо

Мярката ще улесни данъчните в контрола на рискови стоки, но ще натовари бизнеса

Производители и търговци на плодове, зеленчуци и други храни, а също и на горива ще трябва предварително да декларират пред НАП всеки превоз на тези стоки както на територията на страната, така и ако ги внасят или изнасят. Това предлага финансовото министерство в проектопромени на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, публикувани за обществено обсъждане.

Промяната засяга стоките с висок фискален риск и е насочена срещу измамите с ДДС, обясняват от МФ. Декларирането на доставките ще става по електронен път поне 7 дни преди транспортирането. НАП ще издава уникален номер за всеки отделен превоз, който ще се предаде на шофьора на камиона, а когато стоката стигне до крайната си дестинация - у нас или в чужбина, получателят ще трябва да потвърди по електронен път пред НАП.

Новата разпоредба няма да важи за доставки в страната с тегло до 300 кг и стойност по фактура до 3000 лв. без ДДС. Тоест дребните фирми ще бъдат пощадени от допълнителната бюрокрация. Въпреки това първите реакции са, че МФ стоварва поредни утежнения на бизнеса. Най-обезпокоени са родните производители, които очакват сериозни затруднения на доставките им към търговските вериги. Браншови организации вече готвят съвместно писмо до финансовия министър с възражения срещу авансовото деклариране, съобщи сп. "Икономист".

Списъкът със стоки с висок фискален риск бе въведен през 2014 г. Първоначално обхващаше някои плодове, зеленчуци, месо, захар, брашно, олио - бързооборотни стоки с висок дял на сивия сектор. Впоследствие бяха включени кафе, ядки, маслини, риба и рибни продукти, млечни продукти, колбаси, зехтин и течни горива. В момента в списъка фигурират над 110 вида стоки.

Предвижда се новата мярка да започне да действа от 1 юли 2019 г. Дотогава финансовият министър трябва да издаде наредба за данните, които трябва да се декларират, и за издаването на уникалния код за всеки превоз на рисков товар.

Към НАП има специално звено "Фискален контрол", чиито служители имат много сериозни права - могат да спират, проверяват и пломбират превозни средства както на границата, така и на във вътрешността на страната. За три години НАП е направила над 300 пункта за проверки, а в звеното работят повече от 600 мобилни агенти. Те имат право да запечатват камиони на фирми с "рисков профил", като пломбите се махат чак при разтоварването на стоката. Инспекторите от "Фискален контрол" могат да налагат обезпечения на търговци, които вече са били уличавани в данъчни прегрешения.

Но ето че сега МФ иска ново затягане на контрола - чрез авансово обявяване на превозите. Ако при проверка на пътя или при разтоварване в търговски обект се установи, че стоката няма идентификационен номер или че е различна по вид и количество от декларираното, тя ще бъде иззета, а на фирмата ще бъде наложена глоба в размер 40% от стойността на товара, но не по-малко от 5000 лв.

Според МФ декларирането било полезно за бизнеса, защото щяло да намали времето за проверки. Все пак хората на Владислав Горанов признават, че е "възможно да възникне допълнителна административна тежест, изразяваща се в осигуряване на кадрови и технически капацитет за въвеждане на данните при предварителното деклариране и нужда от закупуване на квалифициран електронен подпис".

КОНТРОЛ

Броят на проверките на стоките с повишен фискален риск расте през годините - през 2015 г. са проверени 2503 лица, а през 2017 г. - почти 4000, посочва МФ. Заради рисково поведение са наложени обезпечителни мерки на 30% от проверените търговци.

✓ Все повече ученици избират технически специалности

В професионалните гимназии кулинарните паралелки привличат най-много деца; На второ място по интерес е специалността компютърна техника и технологии

Макар и с бавни темпове, интересът на учениците към техническите специалности лека-полека започва да се засилва. Част от тях, като например автотранспортна техника, излизат доста по-напред в желанията на младежите. Това показват данните на просветното министерство за план-приема на ученици след седми клас за учебната 2018/19 г. </p></div><div data-bbox="55 843 943 887" data-label="Text"><p>Почти както очакваше МОН, професионалните паралелки т.г. са с около 2% повече от м.г. (1189 срещу 1045 профилирани паралелки). Друга положителна тенденция е лекото ребалансиране на приема на осмокласници в посока към компютърните и техническите специалности в гимназиите, отчитат от ведомството.</p></div><div data-bbox="55 887 943 960" data-label="Text"><p>Около 12% от приетите в професионалните паралелки, или около 3340 ученици у нас, ще учат в 4 компютърни специалности, така нужни на бизнеса, показват данните на МОН. Новата специалност, разработена съвместно с ИТ бизнеса - приложен програмист, се качва на 9-о място по интерес от 13-о място миналата година. Ако през 2017/2018 г. по нея се обучаваха 538 младежи, т.г. броят им е 719 души. Автотранспортната техника, която е специалност с огромен недостиг на специалисти, се е качила от 7-о място миналата година (с 623 ученици) на 4-то място (с 826 ученици). Специалност</p></div><div data-bbox="923 965 943 981" data-label="Page-Footer"><p>6</p></div>

електрообзавеждане на производството, в която има успешни партньорства в дуална форма на обучение, също се придвижва по-напред в желанията на младежите. От министерството отчитат традиционно силен интерес и към специалности в областта на туризма и на икономическите специалности.</p>

Окончателните данни на МОН показват, че специалността, избрана от най-много ученици в професионалните гимназии - 1213, е производство на кулинарни изделия и напитки. На второ място е компютърна техника и технологии, предпочетена от 1114 ученици, а на трето - икономика и мениджмънт, избрана от 841 души. Автотранспортната техника излиза на 4-та позиция, следвана от икономическа информатика и три специалности от сферата на хотелиерството - производство и обслужване в заведението за хранене и развлечение, кетъринг и организация на хотелиерството. 9-а и 10-а позиция държат приложното и системното програмиране. В топ 15 на най-желаните специалности са още механизация на селското стопанство, автомобилна мехатроника, архитектура и строителство, оперативно счетоводство и др.</p>

ЗАКРИЛА

Т.г. кабинетът определи 29 защитени специалности и 54 специалности с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. При тях е разрешеното сформирание на паралелки и с по-малко от минимално допустимия брой ученици. Тази година приемът в тях е в пилотна фаза, като са сформирани 27 паралелки по защитени специалности, сред които топлотехника, електрообзавеждане на кораби, електрообзавеждане на жп техника, на електрически превозни средства за градския транспорт, ядрена енергетика, металургия на цветните метали, дограма и стъклопоставяне, лазерна и оптична техника и т.н. Междинните данни сочеха и за 65 паралелки по специалности с очакван недостиг от кадри. Сред тях са професия монтьор със специалности автотранспортна техника и подемно-транспортна техника, професия машинен оператор със специалност металорежещи машини, професия оператор в производството на облекло, работник в хранително-вкусовата промишленост, заваряване, стругарство и т.н. Паралелките в осми клас, които са с под 10 ученици, пък са 16.

✓ Оставката на Валери Симеонов вкара властта в нова криза

Инфарктен коалиционен съвет във вторник ще покаже пред „счупване“ ли е коалицията, след като „Атака“ даде тон за война

След месец и половина вицепремиерът Валери Симеонов подаде оставка - за да не бъде воденичен камък за правителството, както сам обясни. Но този ход, вместо да тушира напрежението, разпали нови страсти и конфликти в управлението.

Тон даде лидерът на "Атака" Волен Сидеров, който ненадейно поиска и другият вицепремиер на патриотите - Красимир Каракачанов, да напусне кабинета. Каракачанов видимо се ядоса от този удар под кръста и обяви, че повече няма да играе ролята на умиротворител. На фона на протестите в цялата страна и на взривоопасните словесни престрелки между лидерите на "Атака" и ВМРО през уикенда правеше впечатление оглушителното мълчание на премиера Бойко Борисов.

Утре се очаква инфарктен коалиционен съвет, на който малките партньори на ГЕРБ в управлението - НФСБ, ВМРО и "Атака", ще обсъждат съдбовни въпроси - ще има ли втора оставка - на Каракачанов, кой ще замени Валери Симеонов, ще се запазят ли изобщо бройката и партийните квоти за вицепремиерските постове. Междувременно и Волен Сидеров, и Каракачанов заговориха за ревизия на политики и за актуализация на управленската програма. Не е ясно и как ще "мелят брашно" в парламента враждуващите Сидеров и Симеонов, който ще се върне на депутатската банка. Възможно е да пламне нов спор - кой да води занапред парламентарната група.

"Бях за оставката на Симеонов още преди месец, защото изказването му бе недопустимо. Сега давам дискретното предложение Каракачанов също да подаде оставка. И да започнем на чисто. Защото и двамата не издържах теста. Смятам, че те и двамата изгубиха връзката с реалността", обяви Волен Сидеров във "Фейсбук".

Той роди и друга идея - вицепремиерският пост, заеман от Симеонов, направо да се закрие. „Искам да припомня, че още от края на миналата година започнах да бия камбаната и да казвам, че не сме във властта за лифтове, за дискотеки, за сергии и т.н. Ние сме за по-важни неща – доходи, стандарт на живот, безработица, работа. И за какво са сега хората на улиците? По същите теми. Защо е нужно да има вицепремиер без портфейл, възможно е да си останат трима вицепремиери – Дончев, Захаријева и Каракачанов, и да си вървят така нещата“, коментира Сидеров, който не пропусна да се оплаче, че партията му била най-слабо представена в управлението. А ако все пак се търси човек за поста на Симеонов, "Атака" щяла да настоява да е технократ, а не партийна фигура.

От коментарите на Сидеров се разбра, че "Атака" и занапред ще употребява позицията си на златен пръст и ще държи като заложници и малката, и голямата коалиция. „Аз не предавам четата. Когато се хвана с някого, съм точен. Въпросът е как ще действа самата власт. ГЕРБ също трябва да си дават сметка каква политика ще водят: дали ще бъде джендърска, или ще бъде консервативно-патриотична, каквато ще се води в Европа“, обясни Сидеров, запитан ще оцелее ли коалицията между "Обединените патриоти" и ГЕРБ. "Без идеи, без минаването на ново ниво коалицията „Обединени патриоти“ ще последва съдбата на Реформаторския блок“, каза още лидерът на "Атака".

НФСБ на Валери Симеонов трябва да посочи кандидат за вицепремиерския пост, обяви пред Би Ти Ви вицепремиерът Красимир Каракачанов. Той ехидно определи офертата на Сидеров да хвърли оставка като "творческо предложение". "Цяла нощ мислих. Продължавам да мисля творчески. Ще настоявам във вторник на коалиционен съвет да разгледаме това творческо предложение и ако прерасне в подобна идея, дискретна или не, няма проблем да си подам оставката", каза предизвиканият вицепремиер.

По повод на аналозиите на Сидеров между "Обединените патриоти" и разпадналия се Реформаторски блок той коментира: "Нека във вторник си отговорим на този въпрос – кой ни бутна по този път".

„Ако наистина се държим като патриоти, а не като хора, преследващи личните си интереси, аз съм готов да се явим заедно на евроизборите“, каза Каракачанов. Той каза, че засега не е обсъждано официално Волен Сидеров да поведе общата листа за евроизборите, но не скри, че има такава хипотеза. Лидерът на ВМРО обяви, че "има наложителност" програмата

за управление да бъде актуализирана. "Трябва приоритетно да изведем темите като повишение на доходите и развитие на бизнеса", поясни Каракачанов.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ **Виртуалната, добавената и смесената реалност в практиката**

Технологичната конференция "The Future of Reality" изследва приложението им в промишлеността и в живота

За виртуална, добавена и смесена реалност чуваме да се говори все по-често. Какво е приложението им в различни сфери на промишлеността и в различни сфери на живота ни в близко бъдеще, разказва репортажът на Бойчо Попов, главен редактор на Investro.bg от технологичната конференция „The Future of Reality“ за предаването UpDate с водещи Елена Кирилова и Бойчо Попов.

Още през 2016 година корейският автомобилен производител Hyundai представи базиран на добавена реалност наръчник за употреба за автомобил на изложението Consumer Electronics Show 2016 (CES). На дисплея се показват обяснения за таблото на колата. Освен това приложението дава директно указание за блока с двигателя, като например за смяната на маслото и други неща, свързани с обслужването.

В сферата на преработващата промишленост например, на служители по един почти магически начин могат да бъдат показани етапите на сглобяване. Това би помогнало да се избегнат грешки и да се повиши ефективността.

Разширената реалност и смесената реалност също така може да се използват в поддръжката, както показва примерът на германската железница "Дойче Бан". Сервизният техник на железницата може директно да използва разширената реалност за да получи информация за ремонта на влакове или локомотиви, включително инструкции за инсталиране, без да се налага да прекарва дълго време надвесен над книжните ръководства.

Примерите за експериментиране с добавена реалност са много. В архитектурата архитектите могат да използват смесена реалност, за да взаимодействат с 3D модели. Застрахователните компании също правят експерименти с добавена реалност - клиентите могат да снимат щетите със смартфоните си, а служителят може да ги разгледа и от разстояние.

Под понятието виртуална реалност лесно можем да си представим нещо - със специални очила потребителят е отделен от физическата реалност и е вкаран във виртуален свят.

В добавената реалност нещата са по-различни. Тук цифровите елементи се проектират в реалния свят. IKEA беше една от първите компании, демонстрирали възможностите на тази технология. Използвайки камера и смартфон, потребителите могат да прожектират мебели на компанията директно в своя дом.

На всички тези теми бе посветена проведената в София конференция „The Future of Reality“. Известни автомобилни брандове като Ford, Hyundai и Volvo използват VR не само в процеса на проектиране на автомобили, но и при продажбата им. Цели продуктови линии са на разположение на клиентите във виртуалната среда, те могат да се запознаят с характеристиките им и с поведението на определени модели.

✓ **4 дестинации се състезават за приза Община на 2018 г. за планински туризъм**

Годишните награди на Министерството на туризма ще бъдат обявени на 11 декември

Банско е сред четирите дестинации, които ще се борят за приза "Община на 2018 г. за планински туризъм" на Годишните награди на Министерството на туризма, събщи Bulgaria On Air.

Планинският курорт се конкурира заедно с общините Самоков, Петрич и Сапарева баня, пише в сайта на общината.

Чрез онлайн вот ще се избират победителите във всяка категория, като срока за гласуване е 5 декември. Всеки може да гласува еднократно за един участник в рамките на една категория, но може да се подкрепи кандидат от всяка категория.

Експертите ще следят внимателно да не се допуска манипулиране и нерегламентирано генериране на гласове. Подобни опити ще повлияят негативно за класирането на съответния кандидат.

Целта на конкурса е се насърчава развитието на българския туризъм чрез популяризиране на туристическите обекти и дестинации. Победителите ще бъдат обявени на официална церемония на 11 декември в София.

✓ **Възстановяването на фондовите пазари в Европа ще е бавно**

Възстановяването на фондовите пазари в Европа ще е бавно, коментира Николай Ванъов, финансов анализатор, в предаването "Бизнес старт" с водещ Христо Николов.

Фондовите пазари приеха някак по-спокойно новините около напускането на Великобритания от ЕС, докато волатилността бе на валутните пазари, уточнява Николай Ванъов. "В началото на миналата седмица видяхме едно значително поскъпването на британския паунд, което беше изцяло реверсирано в края на седмицата. Големият въпрос все още е дали ще бъде прието споразумението, което Тереза Мей предлага за излизане от ЕС, което не мога да кажа, че е най-доброто за подкрепящите Брекзит, но това е най-доброто на този етап с оглед на различните интереси на Великобритания и ЕС.", допълва финансовият анализатор.

"Новините не бяха положителни и за еврото, видяхме известни разпродажби. В петък единната европейска валута възстанови позиции. Основната щета от несигурността около Брекзит ще бъде понесена от паунда и еврото. Очаквам продължаваща, дори засилваща се волатилност. От срещата на върха на ЕС предвиждаме положително развитие. Гласуването в Британския парламент е неустойчиво. Но и там консерваторите имат механизми, с които да задължат цялата си парламентарна група да подкрепи сделката. Голямата въпросителна остава при Демократичната юнионистка партия в Северна Ирландия. Социологическите проучвания сочат, че евентуален втори референдум би обърнал резултата от първия. Ако има такъв, той трябва да е свързан по-скоро със самите условия на Брекзит".

Миналата седмица от Италия дойдоха сигнали, че те все пак ще опитат да съобразят прогнозите си за бюджета с тези на ЕС, впоследствие нагласите се обърнаха, отбелязва Николай Ванъов. "Лидерите на Лигата твърдо отказаха. Италия не може

да си позволи да обтяга повече отношенията си с ЕК, нито от Европа могат да си позволят дълго да рискуват Италия. Нарастването на дълга ще доведе до множество проблеми за икономиката", разкрива гостът по темата за ситуацията с бюджета на Италия за 2019.

Лошите новини за германската икономика и БВП на еврозоната се отразяват на нагласите на инвеститорите, констатира финансовият анализатор. "Фондовите пазари са сравнително стабилни, в Европа те направиха своята корекция по-рано през годината. Миналата седмица видяхме поевтиняване на еврото. Възстановяването ще е бавно чрез намаляване на данъците и стимулиране на фондовия пазар", посочва той.

Българската икономика се развива с добри темпове, смята Николай Ванъов. Проблемът е в липсата на кадри предвид демографската ситуация, допълва той.

Повишенията на лихвите в Турция доведоха донякъде до успокояване на турската лира, съобщава той във връзка със състоянието на основната валута в Турция.

Поевтиняването на технологичните акции на компаниите от групата FAANG са заради волатилността на пазарите и структурни проблеми в отчетите, заявява Николай Ванъов по отношение на промените в стойността на акциите на технологичните компании.

[Вестник "Дума"](#)

✓ България е в топ 5 на страните с най-висока инфлация в ЕС

България остава в топ 5 на страните с най-висока инфлация в рамките на Европейския съюз и през октомври, показват последните данни на Евростат. Според тях най-висок ръст на потребителските цени е измерен в Естония (4.5%), Румъния (4.2%) и Унгария с (3.9%). Веднага след тях се нарежда България с инфлация от 3.6%. Най-ниска инфлация е измерена в Дания (0.7%), Португалия (0.8%) и Ирландия (1.1%). През последните четири месеца инфлацията в България рязко се ускори от 3 на сто през юни до 3.6% - 3.7% през следващите месеци. За сравнение през октомври 2017 г. годишната инфлация у нас е била 1.5%.

В Европейския съюз като цяло годишната инфлация през октомври е достигнала 2.2%, ускорявайки се леко спрямо нивото от 2.1% през предишния месец. За същия период на миналата година тя е била малко по-ниска - 1.7%. Инфлацията в еврозоната е със същите стойности - 2.2% за октомври след 2.1% през септември. Година по-рано обаче ръстът на цените е бил едва 1.4%.

В същото време Международната рейтингова агенция Fitch потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България СBBBT в чуждестранна и местна валута със стабилна перспектива. Краткосрочният рейтинг в чуждестранна и местна валута също се запазва - CF2T. Оценката на рейтинга е подкрепена от стабилните външни и публични финанси, както и надеждната политическата рамка за поетапно присъединяване към еврозоната. Ограниченията пред рейтинга са по-ниските нива на доходите в сравнение със средното равнище за страните с рейтинг СBBBT и демографските предизвикателства, които биха могли да ограничат растежа и да утежнят държавните финанси в дългосрочен период. Това съобщиха от Министерството на финансите. Агенцията очаква икономическият растеж през 2018 г. да остане близък до отчетения през миналата година, на ниво от 3.7%, преди да се забави през 2019 г. до 3.5% и 3% през 2020 година. Тя ревизира прогнозата си за ускоряване на средногодишната инфлация до 3% през 2019 г., при 2.8% през 2018 година.

✓ Пускат в продажба е-винетките от 17 декември

От 17 декември потребителите ще могат онлайн да купуват електронна винетка чрез сайт и мобилно приложение, съобщи Антон Антонов, директор на "Националното тол управление". Сайтът и приложението се разработват в момента от изпълнителя на тол системата - австрийската компания "Капш".

Електронният портал ще може да издържа 10 000 едновременни посещения. Това, според нашите анализи, ще бъде достатъчно да поеме първоначалния наплив от потребители, каза Антонов.

Шофьорите, които имат стикер винетка с валидност и през 2019 г., ще могат да я преобразуват (конвертират) в електронна. Преобразуването от хартиена в електронна винетка ще се извършва през сайта bgtoll.bg и на гише. Информацията ще се подава директно към системата. Потребителите ще трябва да въведат регистрационен номер и валидност на хартиената винетка. Плановите са сайтът bgtoll.bg също да заработи от 17 декември. Купуването на електронни винетки обаче няма да става през bgtoll.bg, но той ще препраща към страницата за покупки, чийто адрес все още не е ясен. Цените на електронните винетки остават същите като на стикерите за всичките видове превозни средства, каза Антонов. От 1 януари 2019 г. ще има нов вид винетка - уикенд, чиято цена се предлага да е 10 лв. Тя е предназначена за хората, които пътуват по-рядко. Улеснение за потребителите е, че няма да има нужда да носят бележка или разписка за купена винетка, отпада и лепенето на хартиен стикер. Терминалите за самотаксуване ще бъдат 500 на брой и предстои да бъдат инсталирани, каза Антонов. Те ще бъдат разположени в търговските обекти по протежение на пътната мрежа, предимно в бензиностанциите, допълни той.

Плащанията през терминалите ще се извършва чрез дебитна, кредитна карта или чрез карта за гориво. Друг вариант за плащане на пътни такси ще бъде на гише в търговските обекти. Банковите плащания също ще бъдат възможни. Важно е шофьорите да знаят, че както при други банкови плащания, така и в случай на закупуване на винетка, трябва да минат един или два дни, за да бъде отразено плащането в системата, напомни Антонов.

✓ Въглища и дърва вече с опаковки и етикети

Левицата обвини екоминистъра Нено Димов в лобизъм

Твърдите горива за битово отопление от следващата година ще трябва да отговарят на определени изисквания за съдържание на пепел и сяр - за въглищата, и за влажност - на дървата за огрев. Преди пускането им за продажба ще

трябва да бъдат проверени дали покриват тези критерии, да бъдат опаковани по специален начин, етикетирани и всяка партида да разполага със сертификат, че спазва стандартите. Търговци, които не отговарят на изискванията, ще плащат глоби и стоката им ще бъде изземана. Кметове, които не са намалили замърсяването на въздуха в управляваната от тях община, също ще бъдат санкционирани и то персонално. Това предвиждат приетите на първо четене от парламента промени в Закона за опазване чистотата на атмосферния въздух.

Мерките се гласуват година и половина след като България бе осъдена от Еврокомисията за системно надхвърляне на пределно допустимите норми за замърсяване на въздуха. Преди седмица Брюксел установи, че нищо не е свършено и заплаши отново да прати случая в Съда на ЕС и този път да поиска финансови санкции.

Въвеждането на норми за съдържание на сяра, пепел и влага в твърдите горива за битово отопление, което е основен източник на замърсяване с фини прахови частици в населените места, е на дневен ред от години. То ще засегне огромна част от населението, но и бизнеса в тази сфера. Засега няма официални разчети колко ще струва това и на потребителите, и на производителите и търговците. Все още не е ясно какви ще са изискванията за опаковане на въглищата и как това ще изглежда при поръчка на един или два тона твърдо гориво, брикети, или няколко кубика дърва.

Държавната агенция по метрологичен и технически надзор, която ще извършва контрола за спазването на новите изисквания, трябва да създаде специална лаборатория за 500 хил. лв., която да оценява пусканите на пазара партиди твърди горива. За кметовете се предвижда до три месеца от влизането в сила на промените да изработят и внесат в регионалната екоинспекция план с мерки за подобряване качеството на въздуха в съответната община. Ако не сторят това, ще бъдат глобявани между 2 и 5 хил. лв. Всяка година ще трябва да отчитат изпълнението му. Ако не го направят, санкцията е от 1000 до 5 хил. лв. Същото е наказанието за кметовете и ако няма намаление на превишаванията на пределно допустимите норми за изхвърляните вредни газове спрямо показателите за предходните три години.

Решимостта за опазване на чистотата на атмосферния въздух е закъсняла, за да не влязат санкциите срещу страната ни, се пристъпва към някакво законодателство, заяви депутатът от БСП Манол Генов. Кое лоби обслужихме, г-н министър, попита Генов екоминистъра Нено Димов, който присъстваше в залата, и веднага сам си отговори: "Това, което произвежда и продава горелките? Направил съм си една сметка, че това ще засегне 50-60 хил. домакинства в България."

Непрекъснато по пътя хората влачат дърва. Кой взел клон, кой взел пън, кой спрял бус и товари вътре от клечки до пънове. Къде е тука стандартът, г-н министър? Тези хора как ще ги контролираме? Много е тънък ледът, върху който се стъпва в момента. Добре е да се отчетем пред ЕК, добре е да покажем резултати, но в случая за мен има много, неща, които трябва да се пипнат по този закон", каза още Генов.

Той разкритикува ековедомството и за това, че от предвидените от еврофондовете средства за разработване на общински програми за чистота на въздуха вече 65 млн. евро са отишли само за 7 общини. "Ами другите 20 и няколко, които останаха? Хората трябва да знаят, че бяха лишени от тези средства", посочи Генов.

[Вестник "Строител"](#)

✓ Местните власти и експерти от институциите направиха равностметка за изпълнението на програмите от ЕС

Във фокуса на вниманието бяха ОПРР, ОПОС и ПРСР

В Боровец се проведе Десетата юбилейна национална среща на експертите по програми и проекти в общините. На събитието традиционно се поставиха проблемите на местните власти при изпълнението на проекти със средства от ЕС и се направи равностметка за напредъка на програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Форумът, организиран от Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), събра над 250 участници. Триденевната среща започна с открито съвместно заседание на Постоянните комисии на НСОБ по „Управление на европейските фондове“ и „Земеделие, гори, селски и планински райони“. На него се обсъдиха различни актуални теми, сред които бяха и основните предложения на Европейската комисия по Многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г. и предстоящите дейности на НСОБ за подкрепа на общините при изпълнението на проекти по ЕСИФ.

На откриващата пленарна сесия изп. директор на НСОБ Силвия Георгиева приветства участниците и коментира въпроси, свързани със средствата за развитие на селските райони, и критериите за формирането на ресурса за трансгранично сътрудничество през следващия програмен период. В продължилите дискусии се включиха зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) Деница Николова, Валерия Калчева, главен директор на ГД „Оперативна програма Околна среда“ (ОПОС) към МОСВ, Светослав Цеков, и.д. началник-отдел „Публични мерки“ в дирекция „Развитие на селските райони“ към Министерството на земеделието, храните и горите, Калоян Костадинов, зам. изпълнителен директор на Дирекция „Договориране по прилагане на мерки за развитие на селските райони“ (-ДДПМРСР) към Държавен фонд „Земеделие“, и други представители от институциите. Те дадоха насоки на местните власти за това какви действия е необходимо да предприемат бенефициентите за минимизиране на допусканите грешки, за намаляване на административната тежест и за ускоряване на договарянето и изпълнението на общинските проекти. Във фокуса на дискусиите най-голям интерес предизвикаха ОПРР, ОПОС и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР).

„Към момента програмите за трансгранично сътрудничество се изпълняват с много добри темпове. По INTERREG V-A „Гърция – България 2014 – 2020“ ще бъдат осигурени над 10 млн. евро за подпомагане на малките и средните предприятия в пограничния регион. Мярката ще бъде отворена до края на годината, като ще финансира между 70 и 80 предприятия от двете страни на границата, които ще получат средства за инвестиционни проекти. Така ще се дадат тласък за развитие на малкия и средния бизнес и допълнителни възможности за вложенията в Южния пограничен регион.“ Това съобщи зам.-министър Деница Николова и отчете сериозен напредък на всички програми за междурегионално и териториално сътрудничество, в които участва страната ни.

По трите трансгранични програми, които управлява Министерството на регионалното развитие и благоустройството – за сътрудничество с Турция, Македония и Сърбия, до момента са подписани 130 договора за изпълнение на проекти на стойност над 38 млн. евро. „До края на 2019 г. ще бъдат одобрени проекти и по втората покана за набиране на проектни предложения по програмите, като в момента се оценяват подадените общо 527. По останалите програми за трансгранично сътрудничество – с Румъния, Гърция и Черноморския басейн, където България е партньор, към момента се изпълняват 205 договора за 317 млн. евро, които дават сериозна подкрепа за развитието на пограничните региони в страната. Повечето проекти ще приключат през 2019 и 2020 г.“, информира Деница Николова.

Тя подчерта, че по многонационалните програми за сътрудничество, в които България участва с цялата си територия, също се отчита сериозен интерес и напредък. По думите ѝ в момента се работи по 167 проекта за над 4,5 млн. евро. Очаква се тяхната реализация да приключи до 2021 г.

„Анализът ни за ОП „Региони в растеж“ показва риск от неизпълнение на отделните индикатори по различните оси на оперативната програма. Единият е свързан с отчитането на средствата по проектите. Деница Николова подчерта, че по-малките общини изпълняват инвестиционните си проекти по ОПРР много по-бързо от големите, и призова за максимална активност при отчитането на проектите и средствата за тях.

„Сред рисковите индикатори към днешна дата са мерките за енергийна ефективност в големите общини, социалната инфраструктура, предвиждаща изграждането на центрове за деинституционализация на деца и възрастни с увреждания, модернизацията на спешната помощ и мерките, които се финансират с финансовите инструменти“, посочи ръководителят на УО. Наблюденията на Управляващия орган показват, че част от общините се справят с постигането на поставените цели, други – не, а има и такива, които са на ръба. Николова съобщи още, че се очаква в средата на следващата година да станат ясни резултатите от междинните цели на Оперативна програма „Региони в растеж“, което означава, че преразпределяне на ресурс по ОПРР няма да се приложи преди това. „През 2019 г. ще отчетем изпълнението на индикаторите към 31 декември 2018 г. по всички проекти и ще се прецени как да се приложи методологията за преразпределение. Нашата цел ще е да обработим всички плащания, постъпили до 31.12.2018 г. Направено е максимално възможното да се приоритизират плащанията, защото в момента в УО на ОПРР трябва да се обработят над 210, които са постъпили към края на септември“, посочи тя и обясни, че общините могат да отичат разходи до края на годината, за да постигат заложените в договорите цели.

„Проверките на обществените поръчки, които правим, показват едни и същи пропуски при обявяването на търговете от общините, както и при оценителния процес – има ограничителни изисквания и субективна методология за оценка на изпълнителите. Ако се направи анализ, ще се види, че нарушенията са идентични“, допълни тя.

Деница Николова заяви, че се работи по нов тип регионална политика, с различен подход. По думите ѝ това ще стане с промени в Закона за регионалното развитие (ЗРР), които предвиждат обособяване на четири района за планиране. „Този закон е важен и за стратегическите документи и подготовката за финансирането след 2020 г.“, подчерта Николова и обясни, че смяната на модела се фокусира и върху факта, че част от населените места сега не могат да се включат в проекти, реализирани с европейски средства. „В бъдеще можем да преодолеем тези „бели петна“ с регионални проекти между общини и области. Към края на 2018 г. проектът на Закон за изменение и допълнение на ЗРР се очаква да бъде внесен в Министерския съвет и в началото на следващата година да бъде одобрен от Народното събрание. „Нужен е диференциран подход за инвестиции, за да насърчаваме характерните нужди на определен регион, да се възползваме от възможностите“, обясни тя. По думите ѝ новото райониране дава предпоставки за целенасочен модел на въздействие върху регионите, съобразен със спецификите и населението на всеки от тях и потенциалите му за развитие. С промените в Закона за регионалното развитие се цели и намаляване на броя на стратегическите документи, които в момента са над 400. Въвеждат се три основни нива за стратегически документи – национално, регионално и общинско, като местните власти ще разработват план за интегрирано развитие на общината.

В рамките на форума Валерия Калчева представи напредъка по Оперативна програма „Околна среда“. Тя припомни, че приоритетните оси по ОПОС са пет и те финансират проекти в секторите „Води“, „Отпадъци“, „Биологично разнообразие“, мерки за превенция на рисковете от наводнения и свлачища и мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух. „През 2019 г. предстои да бъдат обявени няколко процедури по ОП „Околна среда“, насочени към общините. Една от тях е за изграждане на ВиК инфраструктурата в Столичната община. В рамките на Приоритетна ос 2 чрез подбор ще обявим набиране на демонстрационни проекти в сферата на управление на отпадъците“, информира Калчева.

По ОПОС са договорени 1,3 млрд. лв., или около 40% от бюджета на програмата. „В рамките на 2018 г. по общински проекти са изплатени 111 млн. лв., а от старта на програмата с натрупване – 245 млн. лв., което е 7% от ресурса ѝ“, каза още Калчева. Тя обясни, че по приоритетни оси 2 и 4 на ОПОС има проекти, които са в процес на оценка и предстои да бъдат одобрени през тази и следващата година.

„На фона на договорените средства изпълнените проекти до момента са малко. По фазираните ВиК проекти от предходния програмен период са приключени тези на Раднево, Банско, Шумен и частично на Враца. От т.нар. ранни ВиК проекти е завършена мрежата на община Долна Митрополия и в рамките на годината ще бъде въведена в експлоатация пречиствателната станция на Тервел“, каза още Калчева. Тя определи 2018 г. като изключително трудна. „Това, което постигнахме, нямаше как да се случи без участието на нашите бенефициенти и партньори. Обявили сме над 99% от ресурса на ОПОС и постигнахме ръст на договорените средства, които в началото на годината бяха 23%, а сега са около 40%. Имаме по-висок резултат и при платените суми и верифицираните разходи – от 3% в началото на 2018 г. до 11%“, каза още Валерия Калчева.

От началото на 2018 г. по Програмата за развитие на селските райони са обявени приеми по 17 различни общински и частни мерки. Сред тези, които се радват на внимание, е подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ и подмярка 7.6, насочена към строителство и реконструкции на културното и природното наследство в селата.

Светослав Цеков, и.д. началник-отдел „Публични мерки“ в Дирекция „Развитие на селските райони“, призова общините активно да подават искания за плащания по проектите, които изпълняват.

Cross.bg

✓ Цвета Караянчева ще бъде на аудиенция при японския император Акихито

Българска парламентарна делегация е на официално посещение в Япония. Предстои аудиенция на председателя на Народното събрание Цвета Караянчева при японския император Акихито. Делегацията ще се срещне и с премиера на Япония и депутати. Защо японци рекламират България в родината си - разказват специалните ни пратеници Надежда Василева и Лъчезар Ораков.

Япония, където се срещат бъдещето и миналото. Третата най-голяма икономика в света. И страната, в която животът балансира между свръхмодерните технологии и вековните традиции. Посещението на българската делегация идва в навечерието на важни годишнини.

Догодина България и Япония отбелязват 110 години от първия официален контакт между двете страни и 80 години от началото на дипломатическите отношения. В Токио и Киото, българските депутати срещнаха японци, посветили време и усилия за успехите на страната ни, съобщава БНТ.

Цвета Караянчева - председател на Народното събрание: Оттук нататък можем да развиваме образование, икономика, IT технологии, знаете, че те са много напред в тази тема. Искаме да привлечем още инвеститори, за да може България и Япония да развият своето сътрудничество в още по-голям мащаб.

Юдзуру Хирано е почетен консул на страната ни в префектура Осака. Казва, че България е позната сред японците не само като страната на розите и киселото мляко.

Юдзуру Хирано - почетен консул на България в префектура Осака: България има много фенове в Япония и заради сумиста Котоошу. Той е известен, красив, излъчва положителна енергия и хората му се възхищават. Искам да се възползвам от добрия образ на България и да я рекламирам като туристическа дестинация.

Акико Игая е сред първите японски студенти в България в края на 60-те. И се връща многократно след това.

Акико Игая - Японо-българска асоциация: Не гледайте само промените, които виждате с очите си. Това е важно, обаче има неща, които не трябва да се променят. Те са вътре в сърцето. За мен няма толкова голямо значение колко нови сгради сте построили и че улиците са станали по-красиви. Най-много ценя добротата на вашия народ, която не се променя.

Искреност от Изтока, където вярват, че най-доброто лекарство за всеки е човекът със сърце. И че богатият може да си купи и най-скъпия самурайски меч, но не може да си купи сърце на самурай.

✓ Вълчев: Залагаме възпитаване на ценности в образователната система

Съвместно с учители, експерти и социални партньори разработихме проект на Национална стратегия за възпитание на учениците. Това каза министърът на образованието Красимир Вълчев, който участва в конференция на тема „Ценности и образование“, предаде репортер на БГНЕС.

„Възпитателната функция винаги е била неизменна част от образованието и в момента образователните институции осъществяват такава функция. Но в същото време не сме дефинирали периметъра на тази възпитателна функция и това се опитваме да провокираме с тази стратегия“, заяви Вълчев.

Министърът участва в конференция на тема „Ценности и образование“ заедно с представители на синдикатите, депутати, университетски преподаватели и учители. Разглеждат се образователните политики за определянето на параметрите на възпитателната работа.

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- БЧК-Русе помага на бездомни. Кризисна трапезария отваря врати в града. Каква помощ получават нуждаещите се?
- Интервю с Н. Пр. Мериям бинт Мохаммад Сайед Ал-Мхейри - министър на продоволствената сигурност в ОАЕ.
- Ало-измамите продължават. Какви са новите схеми?
- Споразумението за Брекзит. Кой е най-добрият план за излизане от Евросъюза?
- Оставката на вицепремиера Валери Симеонов. Кой печели и кой губи?
- Да пътуваш на колело от бамбук по света.

БТВ, „Тази сутрин“

- След убийството във влака Пловдив - София, как е гарантирана сигурността на пътниците в БДЖ?
- Защо Антикорупционната комисия поиска отнемане на имущество за над 2 млн. лв. на бившия министър на икономиката Трайчо Трайков?
- След оставката на Валери Симеонов, остава ли стабилна управляващата коалиция и каква е реакцията на БСП?
- Къща виси във въздуха, построена е върху дърво. А всички в квартала се опасяват от наводнение.
- БТВ-Новините на 18. Кой печели приза „Репортер на годината“?
- Как приключи четвъртият мъжки дуел във „Фермата“?

Нова телевизия, „Здравей, България“

- След призива на Волан Сидеров: Ще подаде ли оставка от кабинета и Красимир Каракачанов? Нови вицепремиери или нови избори? Гостува Ангел Джамбазки.
- Готов ли е в тази ситуация Веселин Марешки да влезе в управлението? Защо лидерът на „Воля“ смята, че прокуратурата е поискала имунитета му по заръка на патриотите?

- Омбудсманът Мая Манолова: За цените на горивата, високия данък за старите коли, електронното гласуване и спекулациите, че се завръща в активната политика.
- Опасна детска градина. Кой допусна деца да учат в сграда, която е пред разруха и пропадане?
- Опасни „Е“-та в храните. Кои са вредните добавки в продуктите, които купуваме? И ще ги забрани ли Брюксел? Отговорите в "На твоя страна".
- След убийството във влак, кой и как гарантира безопасността ни по време на пътуване? Проверява Румен Бахов.
- Сняг и студ през новата седмица. Къде ще е най-снежно и за какво да внимаваме, когато тръгваме на път?
- "Вездесъщият", българската номинация за „Оскар“. Велислав Павлов и Илиян Джевелеков, часове след представянето на лентата в Лос Анджелис.

✓ Събития в страната на 19 ноември

София.

- От 9.00 часа в зала 6 на Националния дворец на културата ще се проведе среща на омбудсманите от балканските страни, организирана от Мая Манолова.
- В 10.00 часа в конферентната зала на Министерството на здравеопазването (ет. 4) министър Кирил Ананиев и изпълнителният директор на „СОФИЯ ФРАНС АУТО“ АД Стоян Желев ще подпишат два договора за доставка на медицински превозни средства (линейки) с необходимото оборудване, във връзка с реализацията на голям инвестиционен проект за модернизация на спешната медицинска помощ.
- От 10.00 часа в Централен военен клуб – София ще се проведе Конференция на тема „Ценности и образование“. Министърът на образованието и науката Красимир Вълчев ще участва в обсъжданията заедно с представители на синдикатите, депутати, университетски преподаватели и учители. В 12.30 часа в Парк-хотел „Москва“ министърът ще участва и в работна среща с представителите на центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП).
- От 11.00 часа в сградата на Центъра за източни езици и култури на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (бул. „Тодор Александров“ № 7 9) ще бъде открит новият фонетичен кабинет, дарен на специалност „Иранистика“ при катедра „Класически Изток“ от посолството на ИР Иран в София.
- От 11.00 часа започва делото във ВАС по жалбата на Съюза на международните превозвачи (СМП) срещу Министерското постановление за промяна в Наредбата за продуктовите такси.
- От 12.00 часа ще се състои церемония по откриване на спортен подлез при Министерството на младежта и спорта
- От 12.00 часа на импровизираната сцена при изхода на подлеза към Княжеска градина ще се състои откриването на Спортния подлез.
- От 13.00 часа в Националния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференция, на която ще бъдат представени резултатите от европейския проект „Живот за царския орел“ (Life for safe grid)“, осъществен от Електроразпределение Юг и БДЗП.
- От 14.00 часа в „Новотел София“ ще се проведе дискуссионен форум на тема „Нови тенденции в разбирането на атопичния дерматит“.
- От 16.00 часа в „Музейко“, ул. „Проф. Боян Каменов“ 3, ГБИТК ще връчи призовете на най-добрите енергийни скаути.
- От 19.00 часа в Литературен клуб „Перото“ ще бъде представена книгата „Легенди и следи от сефарадски Букурещ“.
- От 19.30 часа в зала 1 на НДК с концерта „Моят път – любов“ Йорданка Христова ще отбележи своите 55 години на сцената.

Айтос.

- От 13.00 часа в училище „Никола Вапцаров“ ще се състои представянето на филма „Да помним“.

Асеновград.

- От 17.30 часа в Градската библиотека „Паисий Хилендарски“ в Асеновград ще бъде представена книгата на доц. д-р Пламен Славов „Историческа традиция и съвременни реалии на православно подвижничество и поклонничество от Русия в Света гора (XVIII-XXI в.)“.

Благоевград.

- От 12.30 часа в кабинет № 106 в Общината кметът на Благоевград д-р Атанас Камбитов ще даде пресконференция по актуални теми за града.
- От 17.00 часа в Регионален исторически музей – Благоевград ще бъде представена книга, посветена на историята на село Горно Хърсово и храм „Св. Спас“.
- От 18.30 часа пред паркинга на Лидл се организира шествие срещу високите цени на горивата и социалните несправедливости в България.

Боровец.

- От 14.15 часа в к. к. „Боровец“, в хотел Самоков, министър Николина Ангелкова ще проведе работна среща във връзка с готовността за зимния сезон.

Варна.

- От 09.00 до 11.00 часа в клуба на ПП ГЕРБ, ул. „Г. Бенковски“ №1, народният представител от Таня Петрова ще има приеман ден.

Велико Търново.

- От 10.00 часа в пресклуба на БТА ще се състои пресконференция на Валентин Деневски на тема „Участието на Велико Търново в инициативите, свързани с „Пловдив – културна столица 2019“.
- От 11.00 часа в зала „Елена“ в хотел „Меридиан Болярски“, зам.-министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова ще открие информационен ден по процедура „Социално включване в общността“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. В 12.00 часа зам.-министър Зорница Русинова ще посети ЦНСТ I за младежи с увреждания.
- От 11.30 часа в пресклуба на БТА ще се състои пресконференция на Сдружение „Младежи за развитие на Лясковец“, съвместно с партньорски организации от Естония, Румъния, Полша, Португалия, Чехия, Италия и Испания, те ще представят проект за противодействие на езика на омразата.
- От 13.30 часа в зала 500 на Областна администрация – Велико Търново ще се състои среща с Н. Пр. посланика на Република Австрия Андреа Вике по повод организираната инициатива „Денят на Австрия във Велико Търново“.

Добрич.

- От 19.00 часа в Младежкия център ще се играе спектакълът „Идеалните непознати“.

Кюстендил.

- От 18.00 часа в читалище „Братство“ ще се състои концерт „С обичта на Олга Борисова“, посветен на Деня на християнското семейство.

Русе.

- От 16.30 часа в сградата на Военния клуб в Русе ще бъдат отличени участниците в областния ученически конкурс на тема „Снимките разказват – спомени от войните за национално обединение 1885 – 1918 г.“.

Смолян.

- От 16.00 часа ще се проведе заседание на Общински съвет – Смолян.

Стара Загора.

- От 09.30 часа в НЧ „Св. Климент Охридски 1858“ официално ще бъдат открити Климентови дни – ще се състои ритуално запалване на огъня и издигане на флага на „Дните на възхвала на Св. Климент, архиепископ Охридски“.
- От 10.00 часа ще се открие ретроизложба на възпитаници на ШИИ „Зографче“, с ръководител Пеньо Радев. Ще бъде представена изложба на книги от библиотеката „От и за Климент Охридски“
- От 12.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА ще се състои пресконференция на Демократична България Стара Загора – Магдалена Овчарова (Да България), Румен Димитров (ДСБ), Искра Стайкова (Да България) Димитър Чорбаджиев (ДСБ). Те ще коментират темите за цените на горивата, данъка МПС и ремонтите.
- От 19.00 часа в Драматичен театър ще се играе постановката „За сушата и сватбите“ по Елин Пелин.

Стражица.

- От 10.30 часа в заседателна зала 311 на Община Стражица ще се проведе информационна среща на тема „Възможности за финансиране от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ)“.

Шумен.

- От 14.00 часа в зала 203 на общината ще се проведе Консултативен съвет.

Ямбол.

- От 14.00 часа в Областна администрация-Ямбол ще се състои откриване на изложба с репродукции от творбата на епичния поет Лудовико Ариосто.

✓ Тереза Мей за Брекзит: Идните седем дни ще бъдат решаващи

След седмица на политически хаос, заради споразумението за Брекзит, Великобритания се готви за още напрегнати дни. Договореното с Брюксел беше одобрено от правителството, но последваха оставки на министри, а сега предстои гласуване в британския парламент с твърде неясен изход, съобщава БНТ.

Плана, който отстоява премиерът Тереза Мей, все така среща среща съпротива от опозицията и от нейната консервативна партия.

В края на една тежка седмица британският премиер и водещи политици си поделиха телевизионния ефир, за да изложат за позициите си по сделката с Брюксел. Тереза Мей каза пред телевизия "Скай Нюз", че предстоят още преговори между Лондон и Брюксел по условията за Брекзит и на 25 ноември ще има извънредна среща на върха на Евросъюза.

Тереза Мей, премиер на Великобритания: Идните седем дни ще бъдат решаващи. Става дума за бъдещето на тази страна, за препитанието на хората. За бъдещето на децата и внуците им.

Вариантите за бъдещето на сделката са много - от преговаряне, до нов референдум за напускане на Евросъюза. Най-трудно изглежда прокарването в парламента. Опозицията потвърди, че няма да подкрепи споразумението с Брюксел.

Джереми Корбин, лидер на Лейбъристката партия: Не смятаме, че то служи на интересите на страната. Правителството трябва спешно да го предоговори.

Депутатите от Шотландската национална партия също ще гласуват против.

Никола Стърджън, първи министър на Шотландия: Споразумението за напускане, а аз минах всичките над 500 страници, има недостатъци, но по-важното е, че в него няма яснота за бъдещите отношения между Обединеното кралство и Европейския съюз.

Мей не успя да преодолее съпротивата и в своята консервативна партия.

Доминик Рааб, бивш министър за Брекзит: Ще подпишем приемането на правила и закони, съставени от други членки на Евросъюза, без да се взема предвид ситуацията във Великобритания. Никоя демократична страна в историята не е подписвала такова нещо.

В тази битка на карта е поставена съдбата на премиерския пост. Депутати консерватори изпратиха писма до председателя на партийна комисия с искане за вот на недоверие на Мей. Нужната бройка от 48 писма засега не е достигната. Но напрежението продължава.

✓ **Медведев: Световната търговска война е в ход, но победители няма да има**

Търговската война вече е в ход и дава плодове на нейните инициатори, но в крайна сметка победители в нея няма да има и трябва да се стремим да запазим режима на свободна търговия в световната икономика. Това заяви пред журналисти министър-председателят на Русия Дмитрий Медведев.

"Търговската война се разгръща, тя идва. И всички сме свидетели на факта, че тази война като цяло вече дава плодове за една или друга държава, които се опитват да наложат своя курс, а от друга страна - води до негативи за цялата световна търговия. В крайна сметка, както във всяка такава война, разбира се тук няма да има победители", каза премиерът.

Според него, например, в САЩ след въвеждането на защитни мита цените на някои стоки са се увеличили. В това премиерът изрази надеждата, че "след известно време ще можем да убедим" другите държави в необходимостта да подкрепят запазването на свободна и отворена търговия.